Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика

Скопје, 18 јануари 2018 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Македонија: декември 2017 година

– Поинтензивниот месечен раст на **паричната маса (монетарниот агрегат М4[1])** во декември од 4,1% е карактеристичен за овој период од годината. Притоа, евидентиран е раст на сите компоненти, со најизразен придонес на депозитните пари[2], на кои се должи повеќе од половина од месечниот раст. Споредено на годишна основа, паричната маса е зголемена за 5,3%, главно под влијание на растот на депозитните пари и долгорочните депозити, а во помал дел и на готовите пари во оптек, во услови на намалување на краткорочните депозити.

– **Вкупните депозити**, во декември забележаа месечна стапка на раст од 3,7%, при годишен раст од 5,4%. Причината за месечниот и годишниот раст главно се должи на растот кај депозитите на домаќинствата, чиешто учество во вкупниот депозитен раст изнесува 58,0% и 76,6%, соодветно.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	12.2016[1)]	3.2017	6.2017	9.2017	11.2017	12.2017	12.2016[1)]	3.2017	6.2017	9.2017	11.2017	12.2017	11.2017	12.2017
Парична маса М4	**351,222**	**344,729**	**347,157**	**350,513**	**355,448**	**369,882**	**6.1**	**4.2**	**7.8**	**6.4**	**5.9**	**5.3**	**0.7**	**4.1**
од кои:														
Готови пари во оптек	28,193	26,802	28,473	28,968	27,609	29,968	7.2	4.2	9.7	9.9	6.6	6.3	-1.4	8.5
Вкупни депозити	**321,888**	**317,720**	**318,426**	**320,952**	**327,153**	**339,315**	**5.7**	**4.2**	**7.6**	**6.0**	**5.7**	**5.4**	**0.9**	**3.7**
од кои:														
Корпоративен сектор	87,377	82,420	80,885	80,304	83,995	89,248	13.4	8.8	10.8	5.6	5.0	2.1	1.1	6.3
Домаќинства	217,394	217,554	219,505	221,570	223,684	230,744	2.5	1.8	6.5	5.6	5.4	6.1	0.6	3.2
Вкупни кредити	**282,461**	**280,157**	**286,408**	**286,950**	**289,912**	**298,672**	**0.9**	**0.0**	**4.4**	**4.3**	**5.6**	**5.7**	**0.9**	**3.0**
од кои:														
Корпоративен сектор	151,905	146,851	149,179	146,764	147,670	156,137	-3.8	-5.2	0.0	-0.5	1.9	2.8	0.8	5.7
Домаќинства	129,321	132,080	136,034	138,951	141,023	141,232	7.0	6.6	9.5	9.8	9.7	9.2	1.0	0.1

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРМ.

– Во последниот месец од 2017 година, **вкупните кредити** остварија значителен месечен раст од 3,0%, кој е вообичаен за овој месец и кој речиси во целост (96,7%) се должи на зголеменото кредитирање на корпоративниот сектор. На годишно ниво, стапката на раст изнесува 5,7%, главно под влијание на растот на кредитирањето на секторот „домаќинства" (73,5% од вкупниот годишен кредитен раст).

[1] Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М4 (паричната маса) покрај монетарниот агрегат М2 ги вклучува и долгорочните депозити. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii.nspx

[2] Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика

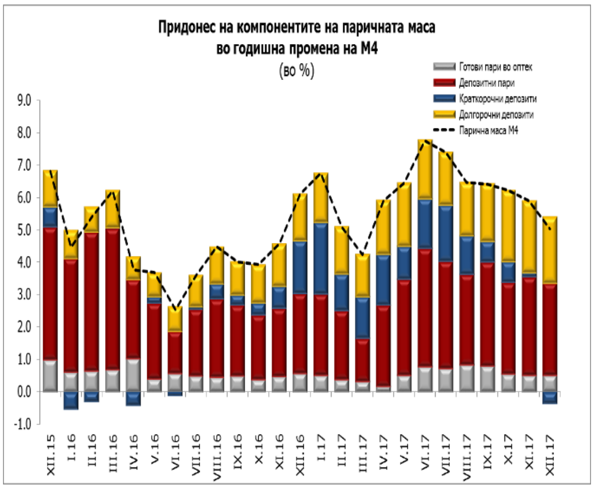

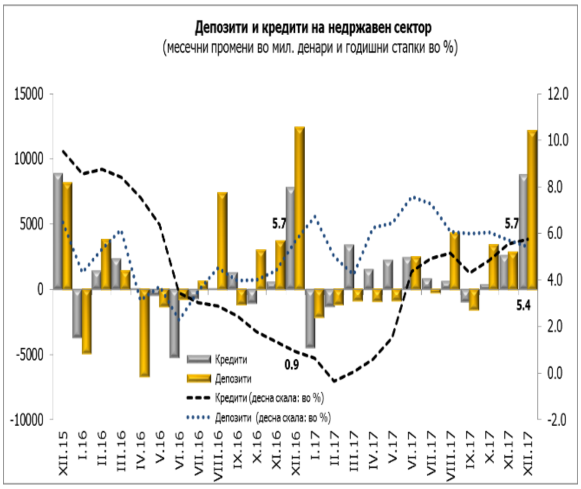

Извор: НБРМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор[3]

Извор: НБРМ.

– Кај вкупните **депозити на корпоративниот сектор** во декември е евидентиран висок месечен раст од 6,3%, кој најмногу произлегува од зголемувањето на денарските депозити (пред сè на депозитните пари и краткорочните депозити). Анализирано на годишна основа, стапката на депозитен раст забавува и изнесува 2,1% и е резултат на растот на денарските депозити, во услови кога девизните депозити бележат намалување.

– Вкупните **кредити на корпоративниот сектор** на месечна основа се зголемени за 5,7%, со поголем придонес во месечниот кредит раст на кредитите одобрени во денари. Годишниот кредитен раст од 2,8%, се објаснува со зголеменото кредитирање на корпоративниот сектор во денари, делумно неутрализирано со намаленото кредитирање во странска валута.

[3] За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

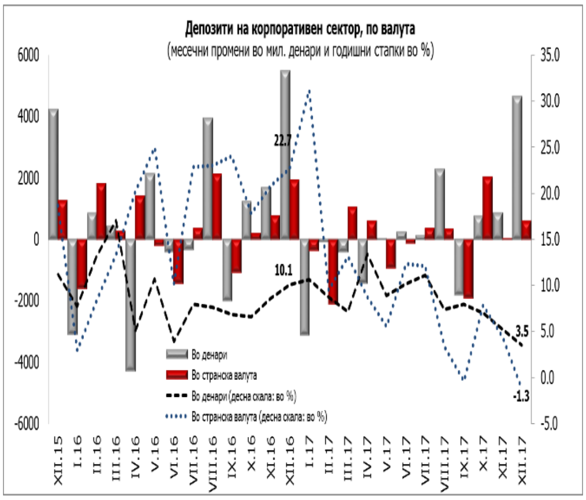

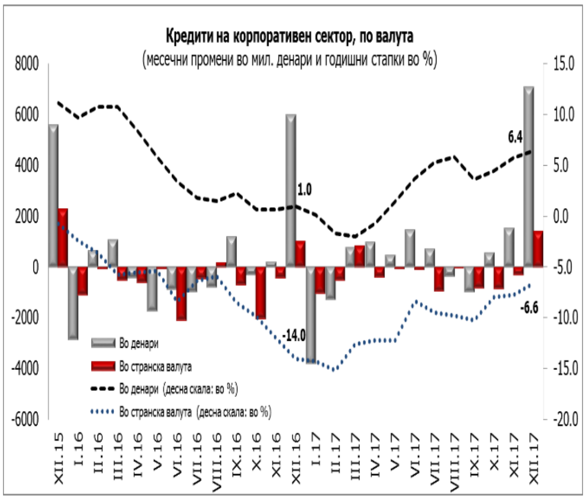

Извор: НБРМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата[4]

Извор: НБРМ.

- Во разгледуваниот месец, вкупните **депозити на домаќинствата** регистрираат месечно зголемување од 3,2% главно детерминирано од депозитните пари (80,8%). Споредено на годишна основа, депозитниот раст од 6,1% во поголем дел се должи на депозитните пари, при истовремен раст и кај долгорочните и краткорочните депозити. Анализирано од аспект на валутната структура, депозитите примени во денари имаат поголем придонес кон месечниот и годишниот раст (87,8% и 61,1%, соодветно).

- Кај вкупните **кредити на домаќинствата** во текот на декември бележиме минимален месечен раст од 0,1%, при годишен раст од 9,2%. Притоа, месечниот и годишниот кредитен раст кај домаќинствата главно е во форма на денарски пласмани.

[4] За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

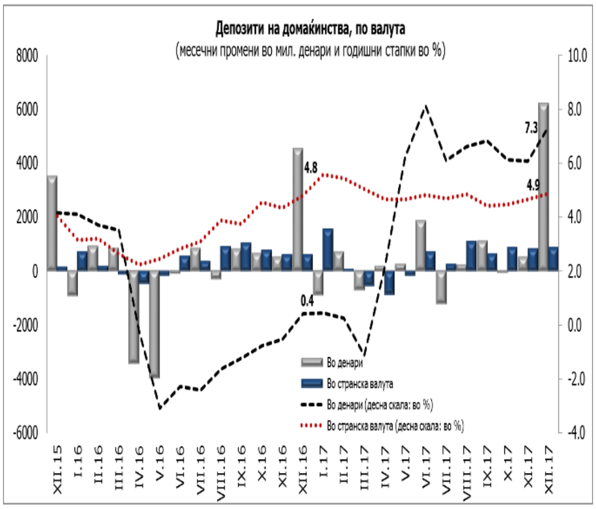

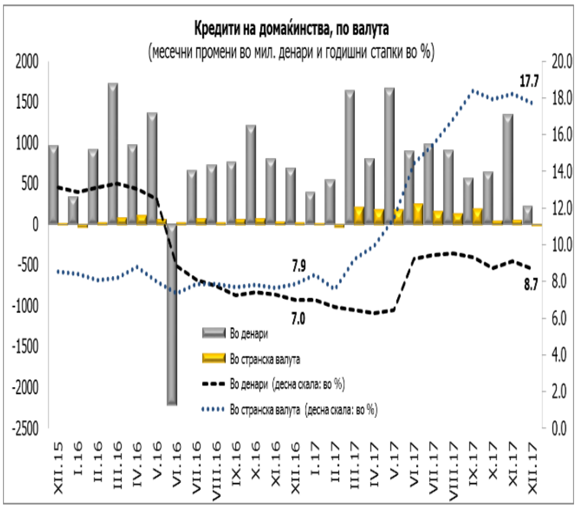

Извор: НБРМ.

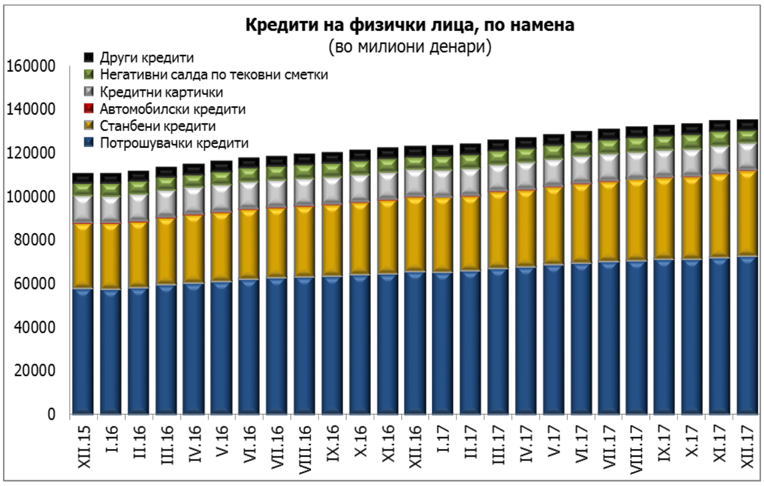

Извор: НБРМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	12.2016[1]	3.2017	6.2017	9.2017	11.2017	12.2017	12.2016[1]	3.2017	6.2017	9.2017	11.2017	12.2017	11.2017	12.2017
Потрошувачки кредити	65,438	67,041	69,424	71,068	71,863	72,595	13.4	12.8	11.8	11.9	11.2	10.9	0.9	1.0
Станбени кредити	34,608	35,448	36,815	37,788	39,039	39,535	14.3	13.4	13.6	14.1	15.0	14.2	2.0	1.3
Автомобилски кредити	323	309	307	308	312	316	-19.1	-18.5	-11.9	-5.2	-4.0	-2.2	0.4	1.1
Кредитни картички	12,380	12,294	12,295	12,341	12,402	12,281	0.3	0.5	-0.4	-1.0	-0.7	-0.8	0.2	-1.0
Негативни салда по тековни сметки	5,795	6,275	6,366	6,510	6,606	5,896	3.6	2.7	1.3	3.7	2.6	1.8	-0.3	-10.7
Други кредити	4,585	4,560	4,630	4,578	4,597	4,568	7.3	5.6	2.9	0.5	1.0	-0.4	1.2	-0.6

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРМ.

– Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во последниот месец од годината, кај најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити** е регистриран месечен раст од 1,0% и 1,3%, соодветно, при годишен раст од 10,9% и 14,2%, соодветно. Во текот на декември, кај **автомобилските кредити** е регистрирано месечно зголемување од 1,1%, додека годишните промени се задржуваат во негативната зона на раст, конкретно за овој месец 2,2%. Кредитите одобрени на **кредитни картички** во декември, бележат надолна месечна и годишна промена од 1,0% и 0,8%, соодветно, додека кај **негативните салда на тековните сметки** на месечното ниво е забележано намалување од 10,7%, при годишен раст од 1,8%. Овој месец, кредитите одобрени врз **други основи** остварија месечно и годишно намалување од 0,6% и 0,4%, соодветно.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii.nspx

Методолошки појаснувања:
http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii.nspx

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspx

Монетарни движења во Република Македонија: 21 февруари 2018 година (референтен пресек заклучно со јануари 2018).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нѐ на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).